

Cal Lluís

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Carrer Gramulà, 26. Galera
Emplaçament Carretera de Prats de Lluçanès (BV-4401), al km. 1 carretera de Galera (BV-4402).
Alçada: 377

Coordenades:

Latitud: 41.91273
Longitud: 1.88756
UTM Est (X): 407744
UTM Nord (Y): 4640685

Classificació

Número de fitxa 08090 - 192
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 8214108DG0481S0001DH
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 25/07/2018 - 02:00

Descripció

Casa que forma part del raval de Galera. És un habitatge entre mitgeres, amb la façana principal alineada al carrer Gramulà, però amb entrada també pel carrer Major. Es tracta d'una casa pagesa d'estil popular. Consta de planta baixa més dos pisos. En aquest sector les cases són més estretes i tenen la meitat del mòdul de terreny que les seves veïnes de ponent. Tot i que ha estat remodelada, conserva força bé els volums i la tipologia originàries. Els murs són de maçoneria. El portal és rematat amb arc escarser de maó, i les obertures superiors són emmarcades amb llandes i brancals de pedra. Té un cobert a l'altra banda del carrer Gramulà.

Història

Aquesta casa, com la resta de Galera, s'originà a partir d'un establiment en terres del baró de Vilagaià, que va impulsar el nucli pagès de Galera al final del segle XVIII. Segons dades del Cadastre i del Registre de la Propietat recopilades per Ramon M. Vila, el solar d'aquesta casa es va establir l'any 1790. El primer titular del solar era Josep Sellarés (igual que a cal Freixa), que pagava un cens de 11 Reals. S'especifica que era per la casa i per les terres. Posteriorment hi van habitar Lluís Carbonell i Rosa Lladó. Entorn de 1910 els estadants de cal Lluís van protagonitzar un conflicte amb el baró de Vilagaià amb motiu de l'adequació d'una nova era al poble. En aquest moment es va decidir fer una era més gran on s'hi pogués instal·lar una màquina de batre que pogués utilitzar tothom, però no hi va haver acord per un conflicte de terrenys amb els de cal Lluís. La qüestió, que va enfrontar el baró de Vilagaià i els de cal Lluís, va acabar als tribunals amb una sentència final a favor del baró. A partir d'aleshores en aquesta nova era, coneguda com era del comú, cada any s'hi feia venir una màquina de batre. A conseqüència del conflicte el baró va voler escarmentar els de cal Lluís, que van ser els únics que no podien batre a la nova era. A més, s'hi va reservar un tros al mig per cobrar les parts que li corresponien a ell. El primer any els de cal Lluís van intentar batre a la nova era, però els altres veïns, molestos perquè el plet havia fet endarrerir les obres, li tiraven les garbes al seu camp de baix. En contrapartida l'any 1921 els de cal Lluís van fer enrajolar l'era on sempre havien batut, actualment coneguda com l'era de cal Lluís, i hi van construir una barraca per la màquina de ventar, tot i que aquell terreny sempre havia estat comunitari.

Bibliografia

BADIA, Josep M (1987). "Gaià", Història del Bages, Vol. I, Parcir Edicions Selectes, Manresa, p. 286, 288.
BADIA, Josep M; PARERA, Elisabeth i altres (2016). "Història", "Arquitectura", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 72-75, 86, 88, 198-199. VILA CASALS, Ramon M. Llibre de Galera (treball inèdit)

